

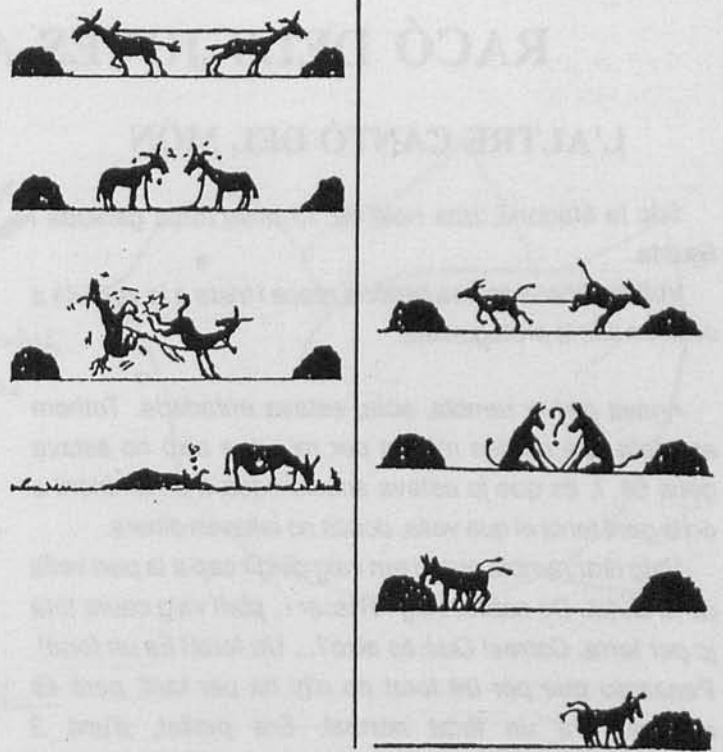
EDUCAR L'AGRESSIVITAT?

Per violència el diccionari ens parla de coacció física o moral exercida sobre una persona per tal d'obligar-la a una determinada acció o omissió. Fer-li fer una cosa per força. Que utilitza la força i no mètodes pacífics, en la llei, la justícia, ...etc. Agressivitat. De la definició, se m'acut també que la violència és una manifestació no obligatòria de la qualitat humana o condició de l'espècie que roman en estructures arcaiques de la personalitat com a expressió històrica de la supervivència. Un estudi més sociològic ens portaria a l'anàlisi dels desencadenants de la violència actual. No obstant això, l'agressivitat es considera una qualitat desitjable en una societat plena d'entrebancs en la qual cal guanyar, costi el que costi, per damunt de totes les dificultats. I per si això no ens agrada la convertim en reducte de determinats grups associats, als quals paradoxalment se'ls aplica allò mateix, vet-ho aquí. Fins i tot, l'ús del mot violència s'ha fet quotidià. Així, quan el que observem no va d'acord amb el que esperàvem, diem que ens trobem violents, o era una situació violenta, no ja per manifestar certa agressivitat implícita, sinó per expressar solament disgust, o poca naturalitat.

Ja en un nivell diferent, la violència com a tret del caràcter, estaria lligada a les experiències viscudes al llarg de la formació, i en concret amb dèficits educatius i a models inadequats. Respecte a això, hauríem de pensar de quina manera nosaltres exercim l'autoritat. Quan imposem el nostre criteri sense donar lloc a alternatives i lliure elecció estem coaccionant la conducta dels altres i projectem un model de fàcil assimilació i repetició en el nen. A l'altre extrem, no exercint-la —deixant fer—, suposarà un abandó que impedirà l'estructuració de la pròpia conducta precipitant l'aparició de conductes no apropiades, entre d'elles l'agressivitat.

Finalment voldria referir-me a com l'educació de l'agressivitat pot ajudar en la realització positiva del nen. Aquest, des de petit manifesta conductes globals de satisfacció, insatisfacció, lligades a necessitats fisiològiques que cal satisfer. Més endavant estarà sotmès a un munt de prohibicions en activitats bàsiques per aprendre —és la típica expressió del ... nen no toquis això—, que generaran agressivitat, que haurà de reprimir. Sembla que no és bona l'eliminació absoluta d'aquesta violència ja que els qui defensen insisteixen sobre la importància que té de cares a superar una dificultat o un obstacle que impedeixen la realització com cal de la persona. S'insisteix en la coneguda expressió que "totes les masses piquen", i que la moderació passa per la regulació de camins per on satisfer l'agressivitat acumulada. Aquestes alternatives poden ajudar a ésser més independents, més sociables, més realitzats, encara que es continuï utilitzant el terme "agressiu" amb finalitats poc transparents i poc lloables.

ANGEL GUIRADO I SERRAT

ÉS JUSTA LA NO-VIOLÈNCIA?

Per als qui vivim en una societat més o menys lliure o justa ens pot ésser relativament fàcil defensar la no-violència i un món utòpicament pacífic; i ens podem esparverar amb raó quan veiem la violència gratuïta que es pot generar en un camp de futbol.

Però, què passa quan la lluita agressiva és l'única manera de sobreviure com a persona, raça o poble?

És just, per exemple, demanar a un Palestí que no sigui violent quan no pot viure a la seva terra, quan converteixen en erma la terra que han conreat durant generacions?

És just demanar a un sud-africà que sigui pacífic davant la vexació que pateix des de fa tants anys?

Arreu del món hi ha incomptables actes d'injustícia i d'imperialisme; ésser excessivament mesells potser només afavoreix l'opressor.

Lògicament el pacifisme i el desarmament són positius; com menys mitjans de destrucció i coacció hi hagi més difícil serà que qui es cregui més fort pugui imposar la seva raó.

Eradicar l'agressivitat en la persona humana possiblement seria tan negatiu com defensar la violència com a única sortida. No oblidem que la història està plena de lluites, moltes d'absurdes i injustificables, però algunes de necessàries i alliberadores.

ALBERT SALA I VALLS